Anul al 56-lea

12 Pagini

EXEMPLARUL

In România 3 lei
In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

Nr. 45 Joi 16 Februarie 1939

12 Pagini

P IIII

BIBLIOTECA CENTRALA "ASOCIATIUNII" SIBIU

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

O OFENSIVĂ LĂUDABILĂ

Primarii sectoarelor din Capitală au întreprins o urmărire intensă împotriva desfacerii de carne insalubră în restaurante și bodegi.

Rezultatele ar fi fost uimitoare, dacă n'ar fi fost cunoscute de masele de consumatori cari s'au resimțit și se resimt de efectele mâncărilor primejdioase pentru sănătatea publică.

Ceeace este cu deosebire trist, este că acele constatări se referă și la localuri al căror lux presupuneau funcționarea regulelor de higienă și ale căror prețuri exagerate căutau o explicație în acea presupunere.

Nerespectarea condițiunilor elementare, prevăzute ca norme obligatorii pentru toate întreprinderile de alimentare, nu se mărginește la debitele de mâncare. Ea purcede dela cele de vânzare a materiilor prime de strictă necesitate, cum sunt carnea, laptele, brânza, smântâna, uleiurile, etc.

S'au desfășurat investigații și în această direcțiune și s'au încheiat acte de trimitere în judecată a contravenienților, ale căror fapte, din nefericire, sunt sancționate de dispozițiile legale în vigoare, cu pedepse prea ușoare față de gravitatea consecințelor, ce nu se resfrâng individual, ci colectiv. Câteva zile de închisoare neînfamantă, câteva mii de lei scoase prompt dela consumatori, nu pot avea eficacitatea indispensabilă a înlăturării unei primejdii endemice pentru publicul consumator.

De aceea, este nevoe ca bunele intenții și hotăritele demersuri ale administrației conștiente de drepturile și obligațiunile sale, în această chestiune de interes general, să fie sprijinită prin aplicarea cea mai aspră a pedepselor în vigoare și prin agravarea acestora în raport cu proporțiile răului, mergându-se până la închiderea întreprinderilor recidiviste și împiedicarea redeschiderei lor sub alte nume sau embleme.

Ofensiva deslănțuită de autoritățile comunale, primită de public cu simpatia cuvenită, ar căpăta o însemnătate și mai mare, dacă s'ar îndrepta și contra speculei.

Masele de consumatori îndură sporuri periodice de prețuri la lucrurile de primă necesitate, alimente și îmbrăcăminte, sporiri disproporționate față de stagnarea sau descreșterea veniturilor pentru marea lor majoritate. La familiile împovărate, în special, acest dezechilibru este foarte apăsător. Și cum el nu-și găsește o rațiune nediscutabilă, capătă caracterul de speculă.

S'au făcut încercări și pentru înfrânarea acestui rău, în sensul de a nu se admite în prețurile de vânzare de cât cheltuelile reale de cost și un câștig just, dar măsurile luate în trecut n'au dat de cât rezultate efemere.

Dacă hotărirea ce se manifestă acum în privința asigurării calității alimentelor se va desfășura și în privința împiedicării speculei lor, ea va avea în marele public un ecou cu atât mai puternic, cu cât specula alimentelor funcționează în mase mai vaste de cât lipsa de higienă a restaurantelor și bodegilor.

Spania a spaniolilor

Anglia și Franța vor recunoaște guvernul Franco

de R. SEIȘANU

Avantgardele naționaliste la punctul de frontieră le Perthus

Dacă din punctul de vedere militar războiul din Spania poate fi considerat sfârșit prin victoria naționaliștilor, din punctul de vedere politic, problema spaniolă încă nu-i definitiv rezolvată, nici pe planul intern, nici pe planul internațional.

Guvernul generalului Franco stăpânește trei părți din teritoriul național; iar cealaltă parte, formată din regiunile Madridului și Valenciei, continuă să fie în stăpânirea republicanilor, care fac încă figură de inamici, deoarece forțele armate n'au capitulat.

Mai există o republică roșie în Spania?

Mai există un guvern regulat, care să exercite puterile sale în teritoriul rămas în afară de controlul guvernului din Burgos?

După dezastrul din Catalonia, d. Azana, președintele „republicei" spaniole, în loc să plece la Valencia, sau la Madrid, a trecut frontiera Pirineilor împreună cu convoiurile refugiaților militari și civili și s'a stabilit în Franța.

Majoritatea membrilor principali ai guvernului republican din Barcelona, afară de d. Negrin, primul ministru, au urmărit și ei retragerea generală spre nord, în ospitaliera și generoasa Franța.

Până și d. Largo Caballero, faimosul organizator al lui „Frente popular", a trecut Pirineii, pe teritoriul francez.

Totuși, nici d. Azana n'a renunțat la titlurile și prerogativele sale; nici miniștrii săi n'au găsit de cuviință să demisioneze ori, să se considere demisionați din funcțiunile lor.

D. Martinez Barrio, președintele Corteselor și vice-președinte al republicei, a declarat că după constituție numai șeful statului și al guvernului pot lua măsuri politice privitoare la prelungirea, sau încetarea stării de război. Până acum cei doi factori principali politici n'au luat nici o dispoziție în această privință.

Iată o situație paradoxală.

După principiile dreptului internațional niciun șef de stat și niciun guvern nu pot exercita prerogativele și puterile lor pe teritoriul unui alt stat străin. Însăși constituția republicei spaniole prevede cazul când primul magistrat, fiind absent, sau împiedecat temporar să exercite prerogativele și funcțiunile sale, este substituit de președintele, sau vice-președintele parlamentului. In acest

(Continuare in pag. 2-a)

Camera Comunelor

a discutat recunoașterea guvernului Franco

Principala problemă la ordinea zilei, în cadrul evenimentelor internaționale, este, după cum se știe, chestiunea recunoașterii guvernului Franco de către Anglia și Franța, care a fost discutată în ședința de Luni a Camerei Comunelor.

Publicăm în corpul ziarului darea de seamă a acestei interesante ședințe în cursul căreia d. Chamberlain a răspuns la întrebările puse de deputatul laburist Henderson, în legătură cu recunoașterea guvernului din Burgos.

Puterea Angliei

crește tot mai mult

Declarațiile ministrului aviației britanice

Londra, 13 (Rador). — Sir Kingsley Wood, ministrul aerului, a vizitat Luni o uzină de aviație din Glasgow, unde a inaugurat deasemeni o expoziție aeronautică.

Ministrul aerului a ținut, cu acest prilej, o cuvântare în care a declarat că Marea Britanie deosebindu-se în multe privințe de alte țări, unele dintre acestea pun la îndoială puterea imperiului britanic și nu-și dau seama de hotărârea și spiritul de neînvins al poporului britanic.

Reînarmarea noastră progresează foarte repede, iar realizările din ultimele luni sunt considerabile în domeniul apărării anti-aeriene. Producțiunea avioanelor a sporit deasemeni foarte mult. Pot afirma de pe acum că vom avea în acest domeniu „un an record" și sunt fericit că Marea Britanie devine, pe zi ce trece, mai puternică decât oricând.

Cu toate aceste mari sforțări, nu trebue să se creadă că noi considerăm războiul ca inevitabil. Reînarmarea britanică este însoțită de cea mai sinceră dorință de a se ajunge la pace și la o mai bună înțelegere între toate națiunile lumii.

Milițieni din armata republicană spaniolă internați în lagăre de concentrare în Franța

NOTE

„Curajul" sinuciderii sau „eroismul de a trăi"?..

Statisticile constată că numărul celor cari-și ridică viața crește din zi în zi...

De prisos să mai subliniem greșala, — din toate punctele de vedere de neiertat, — pe care o săvârșește aspirantul, pe o asemenea cale, la eternul repaos. Desigur, viața nu e deloc un șir de plăceri. Sunt peste două mii de ani de când Eclesiastul plânge amar în fața acestei „zădărnicii a zădărnicilor". Poetul Alfred de Vigny, — seniorul infirmier de toată viața al soției sale, — se 'ntreabă ce „bucurie poate fi o existență în care ai, ca primă datorie, pe aceea de a-ți îngropa tatăl și mama", întrebare tragică și cinic completată de neînduratul Anatole France, care-l vede pe om „ieșind dintr'un uterus și mergând să putrezească în pământ"...

O atare disperată concepție naște, evident, dintr'un egocentrism care reduce lumea și viața ei, la individ. Dar viața, — purcezând dintr'un izvor misterios și călătorind spre neștiut, — viața, ale cărei aspecte știința pretențioasă le analizează în laborator și le etichetează în eprubete, suflul vieții pe care savanții nu l-au creeat și nu-l vor creea, stă în mâna altcuiva.

Numai o deformare a simțului moral, lipsa simțului pulsației universale, — în cadrul căreia individul este o clipă, — poate duce la o asemenea concepție.

Cugetăm, în chip firesc, la Schopenhauer, pe nedrept socotit ca denigratorul absolut al vieții. Despre cazul lui, aproape ilariant, biografii n'au vorbit destul: In manuscrisele acestui ireductibil dușman al femeilor, cercetători indiscreți au găsit panglici și scrisori ale câtorva „ingrate"... Și tot el, — propagator al Neființei, cu o strălucire de stil care l-a consacrat ca scriitor tot atât cât și ca gânditor, — când a izbucnit o epidemie de ciumă, la Florența, ni se pare, a rupt-o la fugă mâncând pământul...

Autorul Nirvanei trebuie să-și fi dat seama că, deasupra tristului curaj, — de-o clipă, și cu ochii închiși, — al sinuciderii, stă eroismul de a înfrunta totul, o întreagă viață, cu mintea, cu inima și cu brațele, făcându-și „rândul" aci...

M. NEGRU

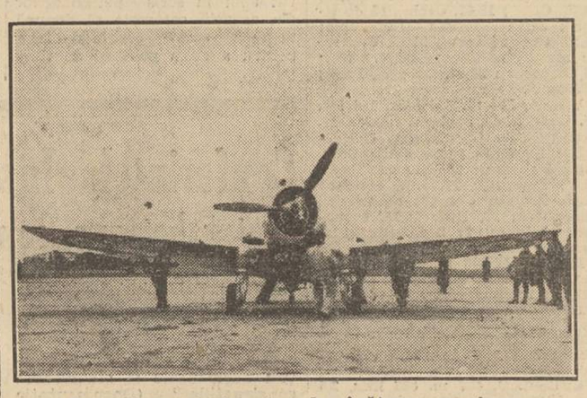

Cel mai nou tip de avion de vânătoare american

Papa Pius XI și românii

Sfântul părinte despre latinitatea poporului și creștinismului românesc

Ca și eruditul său înaintaș, istoricul Papa Pius II Piccolomini, Papa Pius al XI, nu numai că a cercetat cu deosebit interes trecutul neamului nostru, dar în simpatia caldă pe care o manifesta pentru românism ori de câte ori i se ivea prilejul, nu-și ascundea convingerea că poporului român îi este hărăzită o mare misiune spirituală în viitor.

Deși, acest simțământ îl mărturisea de preferință fiilor Săi duhovnicești, totuși Sfântul Părinte nu pierdea nici o împrejurare de a arăta Românilor, iubirea-i părintească.

„Iubiți fii, — spunea cu glasu-i atât de cald și învăluitor Papa Pius al XI pelerinilor români veniți să-i primească binecuvântarea, — voi sunteți de două ori Romani: Romani prin origină și Romani prin credință".

Să nu se creadă că vorbind astfel, marele Pontif se referea numai la biserica Românilor uniți. Ar fi o mare nedreptate adusă marelui Său spirit, de adevărat vicar al lui Hristos.

Ca și papa Benedict al XV-lea, Papa Pius al XI-lea s'a ocupat mult de Români, pentru care a fost un mare mecenate. Fără darul Său de câteva zeci de milioane, biserica unită română n'ar fi putut avea impunătorul colegiu „Pio Rumeno", ce străjuește de pe înălțimea Gianicolo, ca și bimilenara Columnă a lui Traian, la afirmarea daco-românismului în Cetatea eternă a lumii.

Cu prilejul inaugurării acestu colegiu oriental, în inima catolicismului, cu mare fast, la 9 Mai 1937, — ziua aniversării imperiului italian — aleasă de Insuși Sfântul Părinte, în **Constituția Pontificală**, *care s'a citit în prezența a zece cardinali și prin care se creia colegiul, Papa Pius al XI-lea, care dase numele Său colegiului, a ținut să proclame nu numai latinitatea poporului român, ci să aducă omagiul Său postum, trecutului nostru de eroism creștin, care a culminat prin Ștefan cel Mare.*

„Intre Domnitorii români — spunea Papa Pius al XI-lea — se înalță Domnul Moldovei, Ștefan cel Mare și biruitor și pe care Inaintașul Nostru Sixt IV îl numește adevărat atlet creștin al credinței"

(Continuare in pag. 2-a)

Marea problemă demografică

de N. BATZARIA

Avem înaintea noastră ultimul grafic publicat de Institutul central de statistică de sub direcția d-lui dr. Sabin Manuilă și unele date privitoare la mersul populației din Capitală.

Dacă, fără a intra în o mai de aproape cercetare a lor, am socoti aceste date drept expresiunea adevărului, am avea motive să fim foarte optimiști în ce privește sporul de populație.

Iată, în anul 1930, cu ocaziunea recensământului general, s'a constatat că totalul populației din Capitală era la data aceea de 631.288 locuitori, din cari 564.575 pentru cele patru sectoare, iar 66.713 pentru comunele suburbane.

Insă, acum de curând serviciul statistic al municipiului București, în baza unor calcule întocmite, în privința cărora nu se dau amănunte mai precise, a găsit că populația celor patru sectoare și a comunelor suburbane se ridică la cifra de 843.629 locuitori. Prin urmare, într'un interval de opt ani, populația municipiului București a sporit cu peste 200 mii de suflete.

Dacă sporul acesta s'ar datori excedentului de nașteri asupra deceselor, faptul ar fi cum nu se poate mai îmbucurător. Cu atât mai îmbucurător, cu cât se știe că în ce privește mersul populațiunii mariile orașe sunt, în genere, dificitare. Familiile cu copii mulți se întâlnesc rar. Ne amintim chiar a fi citit că un mare economist francez arăta, pe temeiu de date statistice, că populația orașelor se primenește după fiecare patru generații, ceeace înseamnă că, după trecere de patru generații, cele mai multe familii dispar complet din lipsa de urmași.

De altfel, o anchetă superficială făcută aci, la București, ar veni în sprijinul acestei afirmațiuni. In adevăr, nu se vor găsi în Capitală multe familii cu o vechime mai mare decât patru generații.

Ținând, așa dar, socoteală de aceste fapte, ajungem la concluzia că sporul de mai bine de 200 de mii de suflete constatat în populația Capitalei de către serviciul statistic al municipiului nu se datorește excedentului de nașteri asupra deceselor, ci permanentului proces al imigrării. Populația Capitalei sporește prin elemente venite de afară.

Așa fiind, prezintă neîndoios un interes de ordin național chestiunea de a se ști ce fel de elemente sunt acelea care vin să îngroașe rândurile acestei populații, cărei origini etnice aparțin, care sunt ocupațiile lor și care este situația lor socială și materială.

In mod cu totul deosebit trebue să fie bine lămurit punctul, a cărui importanță n'are nevoe de a fi subliniată, dacă sporul constatat la populația Capitalei în ultimii opt ani provine din imigrarea elementelor etnice românești sau, în tot cazul, care este proporția acestor elemente față de elementele alogene.

Trecând dela Capitală la situația generală a țării din punctul de vedere demografic, din datele publicate dela război încoace de Institutul central de statistică, se desprinde o constatare, ce nu poate decât să ne mulțumească. Se desprinde constatarea că, față de toate elementele minoritare, elementul etnic românesc este acela la care excedentul de nașteri

(Continuare in pag. 2-a)

D-RA LENI RIEFENSTHAL IN CAPITALĂ

Ieri a sosit în Capitală, d-ra Leni Riefenstahl, realizatoarea marelui film al olimpiadei dela Berlin.

Distinsa oaspete a dat ziarului nostru fotografia d-sale cu următorul autograf:

„Oferită cordial ziarului „Universul".

—xX⊙●⊙Xx—

Grave defecte

de construcție la distrugătoarele americane

Washington, 13 (Radio-Central). — *La punerea în serviciu a 18 noui distrugătoare, s'a constat că toate turbinele acestor vase aveau grave defecte de construcție.*

Toate distrugătoarele au trebuit să fie scoase imediat din serviciu. De altfel, la întreaga flotă americană de distrugătoare vor trebui să fie înlocuite turbinele, fapt ce va întârzia realizarea planului de construcție naval al Statelor Unite.

Calea spre un nou ritm de viață sănătoasă

de PETRE DRAGOMIRESCU
prof. universitar

In adunările regionale care au fost ținute de către întemeietorii Frontului Renașterii Naționale — la care au participat activ miniștri în funcțiune și foști miniștri — toți cuvântătorii au afirmat nevoia de înfrățire a elanului tineresc cu înțelepciunea, cu experiența; precum și preponderența elitelor la posturile de comandă în noul organism politic-patriotic, impus de împrejurări.

Intreaga presă subliniază zilnic acelaș lucru.

Fie ca gândurile, atât de limpede și hotărît exprimate, să nu rămână simple vorbe eloquente, ba chiar convingătoare; ci să devină realitate.

Țara noastră nu mai poate îngădui nimănui a răsturna rolurile și valorile, așa cum s'a făcut dela încetarea războiului până mai ieri.

Judecata pe care unele medii ușuratice, zise elegante, caută s'o impună și anume: că tinerețea este inferioară copilăriei, iar maturitatea inferioară tinereții, trebue înlăturată radical, ca fiind un element de dezagregare, de distrugere socială.

Cine ar putea pretinde că experiența a pierdut din autoritatea și din prestigiul ei, chiar în ochii societății actuale, atât de frământată, atât de îngrijorată și de grăbită a merge, în ritmul cel mai accelerat, pe drumul anevoios al vieții?

Se poate oare tăgădui că noi n'am învățat nimic dela părinții și dela strămoșii noștri; iar aceștia dela înaintașii lor?

Evident că nu. Și contrariul n'ar putea fi susținut de cât de egoistul feroce, care nu simte, nu vede și nu urmărește de cât satisfacerea intereselor sale personale.

Fiindcă nu este posibil și nu se poate imagina în știința socială o societate în care generațiile succesive ar fi separate prin soluții de continuitate. O întrerupere a legăturii naturale și sociale, care unește prezentul cu trecutul și cu viitorul în evoluția raselor, a familiilor și a națiunilor, ar fi o anomalie în dezacord cu legile vieții colective și individuale a omenirii în mers către un destin nedeslușit.

O generație care se avântă singură, izolată, pe căile indefinite ale timpului și ale spațiului, fără să știe nimic din ceeace a precedat-o și fără să prevadă ce are s'o înlocuiască, s'ar asemăna cu un bloc eratic, a cărui soartă se știe care este.

Ritmul vieții omenești, individuale, ori sociale, este reglementat de alternarea armonioasă a speranței și a amintirii. Cunoștințele și respectul trecutului nu trebue ignorate.

De altfel, istoria țării noastre este plină de învățămintele și de exemplele unei experiențe bogate în care românii de azi pot găsi răspunsuri la multe din chestiunile actuale, interogând conștiința marilor români de altă dată, depozitari ai unui tezaur imponderabil ce ne-a fost transmis ca cea mai sfântă parte a patrimoniului nostru național.

Orice atingere s'ar aduce acestui adevăr istoric, pe care avem obligația imperioasă a-l cultiva, cu toată grija, ar fi o mare pagubă pentru întreaga națiie română.

Și ziua în care s'ar inaugura credința că trebue ignorat trecutul, fiindcă totul urmează a purcede din prezent, ar fi ziua de început a distrugerii unei mari părți din ceeace este patrie.

Că elitele vor avea preponderență la posturile de comandă? Aceasta este mai imperios necesar de cât ori când, fiindcă ele sânt generatoare ale progre-

(Continuare in pag. 2-a)

Parisul în ceață